

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
(SZTAB GENERALNY)

Warszawa, dn. 24. lutego 1922 r.

8519 J2

Rm

Oddział II.

Ref. "A" № 4992 / II *Guz* D o

Tel. 137. wewn.

ADJUTANTURY GENERALNEJ

NACZELNEGO WODZA.-

POJAZD

Przedkładam do wiadomości informacje o nastrojach panujących obecnie w łonie partji komunistycznej.

Informacje powyższe zostały nadesłane przez Attaché Wojskowego

1922. w Moskwie.-

SZEF ODDZIAŁU II. SZT. GEN.

O t r z y m u j ą :

Adjutantura Generalna
Gabinet Ministra
Szef Sztabu Gen.
I. Zast. Szefa Szt. Gen.
Szef Scisłej Rady Wojennej.
M. S. Zagr. D. V. i. D. VII.
Min. Przemysłu i Handlu.
Attaché Wojsk. w Paryżu.-

[Signature]
Ppużk. p. d. Szt. Gen.

ADJUTANTURA GENERALNA
NACZELNEGO WODZA
L. Cz. 8519 J2
Wpłynęło dn. 28. II. 1922 roku
Wysłało dn. — 1922 roku
Załączników —

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

⟨ M a t e r j a k y

do charakterystyki polityki zewnętrznej i wewnętrznej rządu sowieków oraz ugrupowania i stosunki w łonie rządzącej partji komunistycznej i "Kominternu"

/Zebrane z posiedzenia Moskiewskiego sowieku i Centr.Kom.Part."R.K.P."/⟩

W związku z katastrofalnym stanem Rosji sowieckiej, grążącymi zagładą olbrzymiej rzeszy ludności Rosji, najważniejszym zagadnieniem polityki wewnętrznej i zewnętrznej partji rządzącej jest jaknajszybsze prowadzenie zmian ekonomicznych. Sytuacja pogarsza się coraz bardziej i dla nikogo nie jest tajemnicą, że włościanie nie chcą wykonywać podatku zbożowego i nie wykonają go nawet w połowie. Stąd głów. drożyzna która wzrasta w ogromnie szybkim tempie, spekulacja i bezrobocie.

⟨ Celem zapobieżenia wyczerpaniu zapasów spożywczych dla armji, i służby kolejowej oraz państwowej, omawiany jest projekt ponownego na 50% ograniczenia "pajków" /deputatów/, oraz nowa redukcja aparatu urzędniczego⟩

Metody zastosowania nowej polityki ekonomicznej, naprawa wadunków życia wewnętrznego Rosji, oraz stosunek do kapitału zagranicznego, są stałym tematem obrad w łonie partji komunistycznej. ⟨ Za przyczynek charakterystyki stosunku Rosji do kapitału zagranicznego może służyć nowa łarina /współpracownika gazety "Ekonomivzeskaja Zyzn" /wygłoszona dnia 16.1. na zebraniu Moskiewskiego sowieku⟩ na temat: "Informacje o propozycjach światowego kapitału"

⟨ Z mowy wynika, że:⟩

1/ Oprócz projektu konsorcjum finansowego, który wypracowali eksperci ekonomiczni Angliji i Francji w Cannes /istnieje⟩ drugi projekt angielsko-niemiecki, będący dążeniem Stinnes'a, Batemau i przyjaciół Niemiec, oraz ulg dla nich w Angliji; projekt ten ma na celu gospodarcze odrodzenie sowieckiej Rosji przy pomocy sił technicznych niemieckich.⟩

2/ Istnieje w Ameryce trzeci projekt także konsorcjum prywatnego, który opracowują amerykańskie grupy finansowe, przyjmując za zasadę, że ich

konsorcjum będzie pracowało w wyłącznym kontakcie z Rep. Dalekiego Wschodu, pozostając jedynie w łączności z grupami finansowymi, które będą pracowały z ramienia Entente, lub jako prywatne przedsiębiorstwo kapitalistów zachodu, w Rosji europejskiej.

Przy-tem Łarin samochwalczo dowodził, że polityka sowieckiej Rosji gra na 2 fronty, primo, by wciągnąć bezpośrednio kapitalistów do pertraktacji handlowych, secundo, żeby przez tych kapitalistów zainteresować ich państwa /władze państwowe/ do pertraktacji z Sowietą Rosją. W ten sposób działając zmusiliśmy /mówi dalej Łarin/, państwa Europy do zgody na międzynarodową konferencję "zwycięzonych i zwycięzców" co Lenin proponował uczynić jeszcze roku ubiegłego.

Słowa ^{*zuggelstowen*} zebrani byli sugierowani w ten sposób - iż sowiecka Rosja jest krajem, o który się wszyscy ubiegają i wybierze tylko tego, kto ~~natu-~~ralnie da najlepsze warunki i jaknajmniej zechce ją krępować ekonomicznie.

Poniważ jednak fatalność ekonomicznego stanu, spadek rubla, zatem drożyzna i zupełna pewność tego, że "Prodnazog" nie będzie do wiosny całkowicie pobranym wytwarza smutne horoskopy na przyszłość, przeto u wielu towarzyszy bardziej krytycznych budzi się świadomość, że chociaż sowiecka Rosja jest tą piękną dziewicą, o którą ubiega się Europa i Ameryka - jednakże trzeba się liczyć z tem, że kapitał międzynarodowy tak łatwo nie pójdzie z pomocą, jeżeli nie otrzyma gwarancji i pewności rozwoju sowieckiej Rosji, i w tym przedmiocie zadawano pytania Łarinowi. Z jego odpowiedzi niejasnych bo niezdecydowanych o kontroli nad cłami, kolejami, emisją rubla i.t.d. wynikło, że powstała komisja do zbadania warunków gwarancji dla kapitału zagranicznego /komisja kontroli warunków kapitału zagranicznego/. Zebranie potwierdziło potrzebę tej komisji i postanowiło zawiadomić o jej potrzebie C.K. partji "Sto" i "Woik".

Zebrani roschodzili się pod wrażeniem, iż ciężka praca i trudna walka czeka jeszcze proletariata rosyjski, a partja stoi wobec zadań przechodzących jej siły.

W związku z konferencją Genueńską i stosunkami do kapitału zagranicznego

panują ^{w Rosji} tu dwa zasadnicze prądy: pierwszy - reprezentuje grupa centrowa /Lenina/, drugi - partja wojskowa /Trockiego/.

Projekty i plany grupy Lenina idą w kierunku ugody z kapitałem zagranicznym i wciągnięciem go do pracy w Rosji - odkładając program komunistyczny na czas nieokreślony. Aby jednak zapewnić jaknajlepsze warunki starają się oni ^{dać do} 1/wytworzyć konkurencję państw, 2/wywrzeć nacisk, na rządy ze strony związków zawodowych i proletariatu ^{cia} i w związku z tem prowadzą ^{te} także pertraktacje z członkami 2 i 2½ międzynarodówki /Wiedeńskiej i Amsterdamskiej/ aby skłonić ich do programu komunistycznej międzynarodówki Moskiewskiej i wytworzyć w ten sposób jednolity prąd proletariatu ~~kontra~~ ^{contra} kapitalizmowi.

⟨Za dowód, jak są czujni komuniści na opinie socjalistów Zachodu może służyć następujący wypadek: w piśmie "Sozialische Jahrbuch", numer styczniowy, wydawanem przez związki syndykalistów w Niemczech jest wydrukowany artykuł pod tytułem: "Die Bankruten der Staatssozialismus und Kommunismus in Ausland", gdzie w sposób gwałtowny jest przez redakcję atakowany rząd bolszewicki za prześladowania anarchistów w Moskwie za ich więzienie i znęcanie się fizyczne przez C.Z.K. Zrobiło to takie poronujące wrażenie w Moskwie, iż Kamieniew jako prezes Moskiewskiego Sowietu nie tylko kazał uwolnić uwięzionych, lecz prosił do siebie anarchistrę Barona żyd szwajcarski wychowany w Niemczech, - mieszkał lat 6 w Warszawie, jest on jednocześnie poetą żargonowym bardzo poczytnym /i prosił go o napisanie artykułu do tegoż "Jahrbuch" o błędach tego sprawozdania/ co do prześladowania anarchistów w Moskwie. W rezultacie pertraktacji z Baronem powstał porozumienie, nową którego "Zjednoczona Grupa Anarchistów" dostaje 50 ^a państw kadernickich i 25,000 rubli złotem na wydawnictwo w Moskwie i na utrzymanie odpowiedniego lokalu. W zamian za to, grupa ta przyznaje zdobyte i rezultaty rewolucji socjalnej "/Oktobrskiej"/ w Rosji i składa odpowiednią deklarację w Centralnym Rosyjskim Komitecie Wykonawczym na imię Kalinina. Baron dostaje 25,000 rubli złotem i jedzie do Niemc^{eg}

aby osobiście obalić "kłamliwe" wieści płynące z Rosji.

Chęć wytworzenia jednolitego frontu przed konferencją zmusza prawdopodobnie sowiety również do szukania ugody z rosyjskimi es-erami.

◁ Aby zapewnić sobie wpływy proletariatu w czasie obrad konferencji proponował Lenin jeszcze w 21. r. zjazd w Londynie / spodziewając się, że tam zorganizowany proletariąt angielski w czasie zjazdu będzie miał dość silny aparat kontroli i wpływu na zjazd, czego "Komunistyczny Internacjonal" nie może mieć w żadnym innym mieście.

Pomimo dużych przygotowań jakie robią sowiety, zbierając materiały do konferencji, nie pokładają one zbyt wielkiej nadziei na nią i będą starali się forsować zjazd w Londynie. Konferencję w Genui traktują w najlepszym wypadku jako wstęp do zjazdu w Londynie. Przewidują oni, że w Genui rozstrzygnie się zgoda sowietów na te lub inne warunki ekonomicznych gwarancji ze strony Rosji

Druga / grupa Trockiego / nie wierzy w skuteczność ustępstw na rzecz kapitalizmu - nie wierzy w możliwość dojścia do porozumienia na konferencji genueńskiej i w związku z tem stawia program bojowy, którego hasłem jest "póki egzekutują rządy burżuazyjne, każdy komunista powinien być żołnierzem". Pokłada ona także wielkie nadzieje na dojście do porozumienia z proletariatem państw zachodu / z 2 i 2½ międzynarodówką / gdyż wojna jest możliwą tylko przy jego pomocy.

W związku ze swym programem / proponuje / ta grupa / wykorzystać za targ z Finlandją / pozostający w związku z działalnością Rumunji i Polki / i zacząć rozpaczliwą walkę ostateczną o rewolucję socjalną w Europie / - gdyż inaczej nie widzi ona wyjścia z obecnego opłakanego stanu, który z każdym dniem się pogarsza.

◁ Przypuszczać należy, że na tak wojowniczy nastrój grupy Trockiego nie mało wpływa niemiecki Sztab Generalny, z którym Trocki pozostaje w ścisłym kontakcie, zdaje się po za plecami szerszych kół R.S.F.S.R. i Rządu Niemieckiego / vide mój raport z dn. 17. stycznia Nr. 10. wiadomość tam podana jest w toku sprawdzenia / Inaczej trudno przypuszczać, aby mógł on egzystować i mieć

ę mieć widoki powodzenia.

◀ Ostatnio w związku z otrzymanymi wiadomościami, że Ameryka na którą sowiety pokładały wielką nadzieję, nie przyjmie udziału w konferencji genu- eńskiej i że twarde stanowisko Francji nie rokuje możliwości dojścia z nią do kompromisu, nastrój kół z grupy Lenina podupadł i partja wojenna coraz bardziej podnosi głowę.

Coraz częściej kolportowane są wieści o wojnie na wiosnę, o zbroje-
niach i o niedalekiej mobilizacji.-7

Za zgodność:

Sudlecki